

Euroopa Liidu
Nõukogu

Brüssel, 20. september 2023
(OR. en)

Institutsioonidevaheline
dokument:
2023/0096(NLE)

10766/23
ADD 1

CLIMA 311
ENV 708
ENER 369
IND 324
COMPET 637
MI 537
ECOFIN 626
TRANS 265
AELE 24
CH 5

SEADUSANDLIKUD AKTID JA MUUD DOKUMENDID

Teema: Eelnõu: EUROOPA LIIDU JA ŠVEITSI KONFÖDERATSIOONI VAHELISE
KASVUHOONEGAASIDE HEITKOGUSTEGA KAUPLEMISE
SÜSTEEMIDE SIDUMISE LEPINGUGA MOODUSTATUD ÜHISKOMITEE
OTSUS, mis käsitleb lepingu I lisa muutmist ja IV lisasse selgituse lisamist

---

EELNÕU

**EUROOPA LIIDU JA
ŠVEITSI KONFÖDERATSIOONI VAHELISE KASVUHOONEGAASIDE
HEITKOGUSTEGA KAUPLEMISE SÜSTEEMIDE SIDUMISE LEPINGUGA
MOODUSTATUD ÜHISKOMITEE OTSUS nr 1/2023,**

…

**mis käsitleb lepingu I lisa muutmist
ja IV lisasse selgituse lisamist**

ÜHISKOMITEE,

võttes arvesse Euroopa Liidu ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelist kasvuhoonegaaside heitkogustega kauplemise süsteemide sidumise lepingut¹ (edaspidi „leping“) ja eriti selle artikli 13 lõiget 2,

---

¹ ELT L 322, 7.12.2017, lk 3.

ning arvestades järgmist:

- (1) Ühiskomitee otsuse nr 2/2019¹ vastuvõtmisega täideti lepingus sätestatud sidumistingimused, mis tegi võimalikuks lepingu jõustumise 1. jaanuaril 2020.
- (2) Vastavalt lepingu artikli 13 lõikele 2 võib ühiskomitee otsustada muuta lepingu lisasid.
- (3) 1. jaanuaril 2021 algas Euroopa Liidu heitkogustega kauplemise süsteemis ja Šveitsi heitkogustega kauplemise süsteemis uus kauplemisperiood.
- (4) Uue kauplemisperioodiga kaasnesid mõlemas heitkogustega kauplemise süsteemis regulatiivsed muudatused.
- (5) Pidades silmas mõlema heitkogustega kauplemise süsteemi olulisi arenguid, millele on osutatud lepingu artikli 13 lõikes 7, on asjakohane kajastada regulatiivseid muudatusi muutes lepingu I lisa, et lisada vajalikud selgitused kõnealuses lisa kindlaks määratud olulistest kriteeriumides, et säilitada kahe heitkogustega kauplemise süsteemi kooskõla, tagada turu terviklikkus ja välistada konkurentsimoonusi.

---

¹ Euroopa Liidu ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelise kasvuhoonegaaside heitkogustega kauplemise süsteemide sidumise lepinguga asutatud ühiskomitee 5. detsembri 2019. aasta otsus nr 2/2019, millega muudetakse Euroopa Liidu ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelise kasvuhoonegaaside heitkogustega kauplemise süsteemide sidumise lepingu I ja II lisa [2020/1359] (ELT L 314, 29.9.2020, lk 68).

- (6) Ühiskomitee 9. detsembri 2022. aasta otsusega nr 1/2022 muudeti lepingu IV lisa seoses turvamärgistustega. Vääritimõistmise ja segaduse vältimiseks on asjakohane kõnealust lisa täiendavalt muuta, et selgitada lepingu kontekstis kõrge konfidentsiaalsus- ja puutumatusastemega tundliku teabe tähendust,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Lepingu I ja IV lisa asendatakse käesoleva otsuse liites esitatud I ja IV lisa tekstiga.

Artikkel 2

Käesolev otsus jõustub selle vastuvõtmise päeval.

Koostatud ... ..

<i>Euroopa Liidu määratud sekretär</i>	<i>Ühiskomitee nimel eesistuja</i>	<i>Šveitsi määratud sekretär</i>
--	--	----------------------------------

LIIDE

1) I lisa asendatakse järgmisega:

„I LISA

OLULISED KRITEERIUMID

A. Olulised kriteeriumid paiksete kätistete kohta

	Olulised kriteeriumid	ELi HKSiS	Šveitsi HKSiS
1.	Kohustuslik osalemine HKSiS	HKSiS osalemine on kohustuslik kätistetele, mis tegelevad allpool loetletud tegevusaladega ja kus tekib allpool loetletud kasvuhoonegaaside heide.	HKSiS osalemine on kohustuslik kätistetele, mis tegelevad allpool loetletud tegevusaladega ja kus tekib allpool loetletud kasvuhoonegaaside heide.
2.	HKS peab hõlmama vähemalt selliseid tegevusalasid, mis on sätestatud järgmistes dokumentides:	– direktiivi 2003/87/EÜ I lisa, nagu see kehtib käesoleva lepingu jõustumise kuupäeval.	– CO ₂ määruse artikli 40 lõige 1 ja 6. lisa, nagu need kehtivad 1. jaanuaril 2022.
3.	HKS peab hõlmama vähemalt selliseid kasvuhoonegaase, mis on sätestatud järgmistes dokumentides:	– direktiivi 2003/87/EÜ II lisa, nagu see kehtib käesoleva lepingu jõustumise kuupäeval.	– CO ₂ määruse artikli 1 lõige 1, nagu need kehtivad 1. jaanuaril 2022.

	Olulised kriteeriumid	ELi HKSiS	Šveitsi HKSiS
4.	HKSiS tuleb kehtestada piirmäär, mis on vähemalt sama range, nagu on sätestatud järgmistes dokumentides:	<p>– direktiivi 2003/87/EÜ artiklid 9 ja 9a,</p> <p>nagu need kehtivad käesoleva lepingu jõustumise kuupäeval.</p> <p>Lineaarne vähendamistegur 1,74 % aastas suureneb 2,2 %ni aastas alates 2021. aastast ning seda kohaldatakse kõikide sektorite suhtes vastavalt direktiivile (EL) 2018/410, nagu see kehtib käesoleva lepingu jõustumise kuupäeval.</p>	<p>– CO₂ seaduse artikli 18 lõiked 1 ja 2,</p> <p>– CO₂ määruse artikli 45 lõige 1 ja 8. lisa punkt 1,</p> <p>nagu need kehtivad 1. jaanuaril 2022.</p> <p>Lineaarne vähendamistegur on 2,2 % aastas alates 2021. aastast.</p>
5.	Turustabiilsusmehhanism	<p>2015. aastal kehtestas EL turustabiilsusreservi (otsus (EL) 2015/1814), mille toimimist tugevdati direktiiviga (EL) 2018/410.</p> <p>Nimetatud ELi õigusaktis on sätestatud, et alates 2017. aastast avaldab komisjon iga aasta 15. maiks ringluses olevate LHÜde koguarvu. Selle arvu alusel määratakse kindlaks, kas osa enampakkumisel müümiseks mõeldud LHÜdest tuleks lisada reservi või tuleks need reservist vabastada.</p>	<p>– CO₂ seaduse artikli 19 lõige 5</p> <p>– CO₂ määruse artikli 48 lõiked 1a ja 5 ning 8. lisa punkt 2,</p> <p>nagu need kehtivad 1. jaanuaril 2022.</p> <p>Šveitsi õigusaktidega nähakse ette enampakkumiste mahu vähendamine sõltuvalt ringluses olevate saastekvootide koguarvust. Lisaks tunnistatakse kauplemisperioodi lõpus kehtetuks saastekvoodid, mis ei ole enampakkumisel müümiseks määratud.</p>

	Olulised kriteeriumid	ELi HKSis	Šveitsi HKSis
6.	HKS-i turujärelevalve peab olema vähemalt sama range, nagu on sätestatud järgmistes dokumentides:	<ul style="list-style-type: none"> – Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. mai 2014. aasta direktiiv 2014/65/EL finantsinstrumentide turgude kohta ning millega muudetakse direktiive 2002/92/EÜ ja 2011/61/EL (MiFID 2), – Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. mai 2014. aasta määrus (EL) nr 600/2014 finantsinstrumentide turgude kohta ning millega muudetakse määrust (EL) nr 648/2012 (MiFIR), – Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. aprilli 2014. aasta määrus (EL) nr 596/2014, mis käsitleb turukuritarvitusi ning millega tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2003/6/EÜ ja komisjoni direktiivid 2003/124/EÜ, 2003/125/EÜ ja 2004/72/EÜ (turukuritarvituse määrus), – Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. aprilli 2014. aasta direktiiv 2014/57/EL turukuritarvituse korral kohaldatavate kriminaalkaristuste kohta (turukuritarvituse direktiiv), 	<ul style="list-style-type: none"> – 22. juuni 2007. aasta föderaalseadus Šveitsi finantsjärelevalveasutuse kohta, – 19. juuni 2015. aasta föderaalseadus finantsturu taristu ning väärtpaberite ja tuletisinstrumentidega kauplemise valdkonna turukäitumise kohta, – 15. juuni 2018. aasta föderaalseadus finantsasutuste kohta, – 10. oktoobri 1997. aasta föderaalseadus rahapesu ja terrorismi rahastamise vastu võitlemise kohta, <p>nagu need kehtivad käesoleva lepingu jõustumise kuupäeval.</p> <p>Šveitsi finantsturgu käsitlevates õigusnormides ei ole saastekvootide õiguslikku laadi kindlaks määratud. Saastekvoote ei käsitata väärtpaberitena finantsturu taristu seaduses ja seega ei saa nendega kaubelda reguleeritud kauplemiskohtades. Kuna saastekvoote ei käsitata väärtpaberitena, ei kohaldata Šveitsi väärtpaberiturgu käsitlevaid õigusnorme börsivälise saastekvootidega kauplemise suhtes järelturul.</p>

	Olulised kriteeriumid	ELi HKSis	Šveitsi HKSis
		<p>– Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. mai 2015. aasta direktiiv (EL) 2015/849, mis käsitleb finantssüsteemi rahapesu või terrorismi rahastamise eesmärgil kasutamise tõkestamist ning millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 648/2012 ja tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2005/60/EÜ ja komisjoni direktiiv 2006/70/EÜ,</p> <p>nagu need kehtivad käesoleva lepingu jõustumise kuupäeval.</p>	<p>Finantsturu taristu seaduse kohaselt käsitatakse väärtpaberitena tuletislepinguid. See hõlmab ka tuletisinstrumente, mille alusvaraks on saastekvoodid. Saastekvootide tuletisinstrumentid, millega kaubeldakse börsiväliselt nii finantssektoriväliste kui ka finantssektori vastaspoolte vahel, kuuluvad finantsturu taristu seaduse kohaldamisalasse.</p>
7.	Turujärelevalvega seotud koostöö	Lepinguosalised kehtestavad asjakohase korra turujärelevalvega seotud koostööks. Kõnealune koostöökord puudutab teabevahetust ja mõlema lepinguosalise turujärelevalvekorrast tulenevate kohustuste täitmise tagamist. Lepinguosalised teavitavad ühiskomiteed sellisest korrast.	
8.	Rahvusvaheliste ühikute kvalitatiivsed piirangud peavad olema vähemalt sama ranged, kui on sätestatud järgmistes dokumentides:	Alates 2021. aastast ei ole liidu õiguses ette nähtud õigust kasutada rahvusvahelisi ühikuid.	Alates 2021. aastast ei ole Šveitsi õiguses ette nähtud õigust kasutada rahvusvahelisi ühikuid.

	Olulised kriteeriumid	ELi HKSis	Šveitsi HKSis
9.	Rahvusvaheliste ühikute arvulised piirangud peavad olema vähemalt sama ranged, nagu on sätestatud järgmistes dokumentides:	Alates 2021. aastast ei ole liidu õiguses ette nähtud õigust kasutada rahvusvahelisi ühikuid.	Alates 2021. aastast ei ole Šveitsi õiguses ette nähtud õigust kasutada rahvusvahelisi ühikuid.
10.	Saastekvootide tasuta eraldamine toimub võrdlusaluste põhjal, kasutades kohandamistegureid. Saastekvoodid, mida ei eraldata tasuta, müüakse enampakkumisel või tunnistatakse kehtetuks. Selleks peab HKS vastama vähemalt järgmisele:	<ul style="list-style-type: none"> – direktiivi 2003/87/EÜ artiklid 10, 10a, 10b ja 10c, – komisjoni 12. märtsi 2021. aasta rakendusmäärus (EL) 2021/447, millega määratakse vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2003/87/EÜ artikli 10a lõikele 2 kindlaks lubatud heitkoguse ühikute tasuta eraldamisel kasutatavate võrdlusaluste muudetud väärtused ajavahemikuks 2021–2025, nagu see on kohaldatav ajavahemikul alates 1. jaanuarist 2021 kuni 31. detsembrini 2025, – Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. märtsi 2018. aasta direktiiv (EL) 2018/410, millega muudetakse direktiivi 2003/87/EÜ eesmärgiga hoogustada heitkoguste kulutõhusat vähendamist ja süsinikdioksiidiheite vähendamist toetavaid investeeringuid, ning otsust (EL) 2015/1814, 	<ul style="list-style-type: none"> – CO₂ seaduse artikli 18 lõige 3 ja artikkel 19, – CO₂ määruse artikli 45 lõiked 2–6, artiklid 46, 46a, 46b ja 48 ning 9. lisa, <p>nagu need kehtivad 1. jaanuaril 2022.</p> <p>Ajavahemikul 2021–2025 ei ületa tasuta eraldatavad saastekvoodid ELi HKS-i käitistele tasuta eraldataud kvootide taset.</p>

	Olulised kriteeriumid	ELi HKSiS	Šveitsi HKSiS
		<ul style="list-style-type: none"> – komisjoni 19. detsembri 2018. aasta delegeeritud määrus (EL) 2019/331, millega määratakse kindlaks üleliidulised üleminekueeskirjad Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2003/87/EÜ artikli 10a kohaste lubatud heitkoguse ühikute tasuta eraldamiseks ühtlustatud viisil, – komisjoni 15. veebruari 2019. aasta delegeeritud otsus (EL) 2019/708, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2003/87/EÜ seoses selliste sektorite ja allsektorite kindlaksmääramisega ajavahemikuks 2021–2030, mida peetakse kasvuhoonegaaside heite ülekandumisest ohustatuks, – mistahes sektoriülene paranduskoeffitsient ELi HKSiS perioodidel 2021-2025 ja 2026-2030, – komisjoni 31. oktoobri 2019. aasta rakendusmäärus (EL) 2019/1842, millega nähakse ette Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2003/87/EÜ rakenduseeskirjad seoses saastekvootide tasuta eraldamise kohanduste täiendava reguleerimisega vastavalt tootmistaseme muutumisele, <p>nagu need kehtivad 1. jaanuaril 2021.</p>	

	Olulised kriteeriumid	ELi HKSis	Šveitsi HKSis
11.	HKSis tuleb ette näha karistused järgmistes dokumentides sätestatud juhtudel ja määrades:	<ul style="list-style-type: none"> – direktiivi 2003/87/EÜ artikkel 16, nagu see kehtib käesoleva lepingu jõustumise kuupäeval.	<ul style="list-style-type: none"> – CO₂ seaduse artikkel 21 – CO₂ määruse artikkel 56, nagu need kehtivad 1. jaanuaril 2022.
12.	HKSis peavad olema seire ja aruandlus vähemalt sama ranged, nagu on sätestatud järgmistes dokumentides:	<ul style="list-style-type: none"> – direktiivi 2003/87/EÜ artikkel 14 ja IV lisa, – komisjoni 19. detsembri 2018. aasta rakendusmäärus (EL) 2018/2066, mis käsitleb Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2003/87/EÜ kohast kasvuhoonegaaside heite seiret ja aruandlust ning millega muudetakse komisjoni määrust (EL) nr 601/2012, nagu need kehtivad 1. jaanuaril 2021.	<ul style="list-style-type: none"> – CO₂ seaduse artikkel 20 – CO₂ määruse artiklid 50–53 ning 16. lisa punkt 1 ja 17. lisa punkt 1, nagu need kehtivad 1. jaanuaril 2022.
13.	HKSis peavad olema tõendamine ja akrediteerimine vähemalt sama ranged, nagu on sätestatud järgmistes dokumentides:	<ul style="list-style-type: none"> – direktiivi 2003/87/EÜ artikkel 15 ja V lisa, – komisjoni 19. detsembri 2018. aasta rakendusmäärus (EL) 2018/2067, milles käsitletakse andmete tõendamist ja tõendajate akrediteerimist vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivile 2003/87/EÜ, nagu need kehtivad käesoleva lepingu jõustumise kuupäeval.	<ul style="list-style-type: none"> – CO₂ määruse artiklid 51–54, nagu need kehtivad 1. jaanuaril 2022.

B. Olulised kriteeriumid lennunduse kohta

	Olulised kriteeriumid	ELi jaoks	Šveitsi jaoks
1.	Kohustuslik osalemine HKSiS	HKSiS osalemine on lennutegevuse puhul kohustuslik vastavalt kriteeriumidele, mis on loetletud allpool.	HKSiS osalemine on lennutegevuse puhul kohustuslik vastavalt kriteeriumidele, mis on loetletud allpool.
2.	Lennutegevuse ja kasvuhooonegaaside hõlmatus ning lendude ja nende vastavate heitkoguste omistamine väljuva lennu põhimõttel, nagu on sätestatud järgmistes dokumentides:	<ul style="list-style-type: none"> – direktiiv 2003/87/EÜ, mida on muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. detsembri 2017. aasta määrusega (EL) 2017/2392, et ajutiselt kehtestada erand sellistesse riikidesse väljuvate või sealt saabuvate lendude suhtes, kellega ei ole saavutatud direktiivi 2003/87/EÜ artikli 25 kohast kokkulepet, – komisjoni 18. mai 2020. aasta delegeeritud otsus (EL) 2020/1071, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2003/87/EÜ seoses Šveitsist saabuvate lendude väljajätmisega ELi heitkogustega kauplemise süsteemist, 	<p>1. Hõlmatus ulatus</p> <p>Šveitsi territooriumil asuvatele lennuväljadele maanduvad ja sealt väljuvad lennud, välja arvatud lennud, mis väljuvad EMP territooriumil asuvalt lennuväljalt.</p> <p>Kõiki HKSi kohaldamisalaga seotud ajutisi erandeid, nagu erandid direktiivi 2003/87/EÜ artikli 28a tähenduses, võib kohaldada Šveitsi HKSiS vastavalt ELi HKSiS kehtestatud eranditele. Lennutegevuse puhul on hõlmatud üksnes CO₂-heide.</p>

	Olulised kriteeriumid	ELi jaoks	Šveitsi jaoks
		<p>– komisjoni 12. märtsi 2019. aasta delegeeritud määrus (EL) 2019/1122, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2003/87/EÜ seoses liidu registri toimimisega, nagu need kehtivad 1. jaanuaril 2021.</p> <p>Alates 1. jaanuarist 2020 on ELi HKSiiga hõlmatud Euroopa Majanduspiirkonna (edaspidi „EMP“) territooriumil asuvatelt lennuväljadelt väljuvad ja Šveitsi territooriumil asuvatele lennuväljadele maanduvad lennud, samas kui Šveitsi territooriumil asuvatelt lennuväljadelt väljuvad ja EMP territooriumil asuvatele lennuväljadele maanduvad lennud jäetakse direktiivi 2003/87/EÜ artikli 25a kohaselt ELi HKSiist välja.</p>	<p>2. Hõlmatuse piirangud</p> <p>Punktis 1 osutatud üldisest hõlmatusest jäävad välja:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. lennud, mida sooritatakse eranditult lähetuses viibiva valitseva monarhi ja tema lähimate pereliikmete või riigipeade, valitsusjuhtide ja valitsuse ministrite ametlike visiitidega seotud transpordi eesmärgil, kui see on lennuplaanis tõendatud asjakohase staatusega; 2. sõjalised ning tolli ja politsei tegevusega seotud lennud; 3. sõjalised ning tolli ja politsei tegevusega seotud lennud; otsingu- ja päästelennud, tuletõrje-, humanitaarabi- ja kiirabilennud; 4. lennud, mida sooritatakse eranditult 7. detsembri 1944. aasta Chicago rahvusvahelise tsiviillennunduse konventsiooni II lisas kindlaksmääratud visuaallennureeglite järgi;

	Olulised kriteeriumid	ELi jaoks	Šveitsi jaoks
			<p>5. lennud, mis lõpevad samal lennuväljal, kust õhusõiduk õhku tõusis, ja mille jooksul ei tehtud plaanilisi vahemaandumisi;</p> <p>6. õpelennud, mida sooritatakse eranditult lennukijuhi litsentsi omandamise või säilitamise või lennumeeskonna liikmete hindamise eesmärgil, kui see on tõendatud asjakohase märkusega lennuplaanis, tingimusel et lendu ei kasutata reisijate ja/või kauba transpordiks või õhusõidukite positsioneerimiseks või vedamiseks;</p> <p>7. lennud, mida sooritatakse eranditult teadusuuringute eesmärgil;</p> <p>8. lennud, mida sooritatakse eranditult õhusõidukite või õhus või maa peal kasutatavate seadmete kontrollimiseks, katsetamiseks või sertifitseerimiseks;</p>

	Olulised kriteeriumid	ELi jaoks	Šveitsi jaoks
			<p>9. lennud õhusõidukitega, mille maksimaalne sertifikaadijärgne stardimass on alla 5700 kg;</p> <p>10. selliste äriotstarbeliste õhusõidukite käitajate lennud, kelle tekitatud iga-aastane koguheide on alla 10 000 tonni Šveitsi HKSiga hõlmatud lendude puhul või kelle lendude arv kolmel järjestikusel neljakuulisel perioodil on vähem kui 243 Šveitsi HKSiga hõlmatud lendu perioodi kohta, kui käitajad ei ole hõlmatud ELi HKSiga;</p> <p>11. selliste Šveitsi HKSiga hõlmatud mitteäriotstarbeliste õhusõidukite käitajate lennud, kelle tekitatud iga-aastane koguheide on alla 1000 tonni, kooskõlas asjaomase ELi HKSis kohaldatava erandiga, kui käitajad ei ole hõlmatud ELi HKSiga.</p> <p>Need hõlmatuse piirangud on sätestatud</p> <ul style="list-style-type: none"> – CO₂ seaduse artiklis 16a, – CO₂ määruse artiklis 46d, artikli 55 lõikes 2 ning 13. lisas, <p>nagu need kehtivad 1. jaanuaril 2022.</p>

	Olulised kriteeriumid	ELi jaoks	Šveitsi jaoks
3.	Asjakohaste andmete vahetamine lennutegevuse hõlmatusega seotud piirangute kohaldamise kohta	Lepinguosalised teevad koostööd seoses hõlmatuse piirangute kohaldamisega äriotstarbeliste ja mitteäriotstarbeliste õhusõidukite käitajate suhtes Šveitsi HKSis ja ELi HKSis vastavalt käesolevale lisale. Eelkõige tagavad lepinguosalised, et Šveitsi HKSiga ja ELi HKSiga hõlmatud lendude ja õhusõidukikäitajate korrektseks identifitseerimiseks vajalikud andmed esitatakse õigel ajal.	

	Olulised kriteeriumid	ELi jaoks	Šveitsi jaoks
4.	Piirmäär (saastekvootide üldkogus, mis eraldatakse õhusõidukikäitajatele)	<ul style="list-style-type: none"> – Direktiivi 2003/87/EÜ artikkel 3c, nagu see kehtib käesoleva lepingu jõustumise kuupäeval. – Direktiivi 2003/87/EÜ artikliga 3c eraldati saastekvoodid esialgu järgmiselt: <ul style="list-style-type: none"> – 15 % enampakkumise teel, – 3 % erireservi, – 82 % tasuta eraldamine. <p>Eraldisi muudeti määrusega (EL) nr 421/2014, millega vähendati tasuta eraldatavate saastekvootide arvu proportsionaalselt tagastamiskohustuse vähendamisega (direktiivi 2003/87/EÜ artikli 28a lõige 2). Määrusega (EL) 2017/2392, nagu see kehtib käesoleva lepingu jõustumise kuupäeval, pikendati selle lähenemisviisi rakendamist kuni 2023. aastani ja kehtestati lineaarne vähendamistegur 2,2 % alates 1. jaanuarist 2021.</p>	<p>Piirmäär peab olema sama range nagu ELi HKSis, eelkõige seoses vähendamise protsendimääraga aastate ja kauplemisperioodide lõikes. Piirmääras sisalduvad saastekvoodid eraldatakse järgmiselt:</p> <ul style="list-style-type: none"> – 15 % enampakkumise teel, – 3 % pannakse erireservi, – 82 % eraldatakse tasuta. <p>See eraldis võidakse läbi vaadata vastavalt käesoleva lepingu artiklitele 6 ja 7.</p> <p>Kuni 2020. aastani arvutatakse piirmääras sisalduvate saastekvootide arv alt üles tasuta eraldatavate saastekvootide alusel vastavalt eespool osutatud piirmäära jaotusele. Igasugused HKS-i kohaldamisalaga seotud ajutised erandid eeldavad eraldatavate kvootide koguse asjakohast proportsionaalset kohandamist.</p>

	Olulised kriteeriumid	ELi jaoks	Šveitsi jaoks
			<p>Alates 2021. aastast määratakse piirmääras sisalduvate saastekvootide kogus kindlaks 2020. aasta piirmäära alusel, võttes arvesse võimaliku vähendamise protsendimäära kooskõlas ELi HKSiga.</p> <p>See on sätestatud</p> <ul style="list-style-type: none"> – CO₂ seaduse artiklis 18 – CO₂ määruse artiklis 46e ja 15. lisas, <p>nagu need kehtivad 1. jaanuaril 2022.</p>
5.	Saastekvootide eraldamine lennundusele enampakkumise teel	<ul style="list-style-type: none"> – Direktiivi 2003/87/EÜ artikkel 3d ja artikli 28a lõige 3, <p>nagu need kehtivad käesoleva lepingu jõustumise kuupäeval.</p>	<p>Enampakkumisel müüdavate Šveitsi saastekvootide müümiseks korraldab enampakkumise Šveitsi pädev asutus. Šveitsil on õigus saada endale enampakkumisel müüdud Šveitsi saastekvootidest saadud tulu.</p> <p>See on sätestatud</p> <ul style="list-style-type: none"> – CO₂ seaduse artikli 19a lõigetes 2 ja 4, – CO₂ määruse artiklis 48 ja 15. lisas, <p>nagu need kehtivad 1. jaanuaril 2022.</p>

	Olulised kriteeriumid	ELi jaoks	Šveitsi jaoks
6.	Erireserv teatavate õhusõidukikäitajate jaoks	<p>– Direktiivi 2003/87/EÜ artikkel 3f, nagu see kehtib käesoleva lepingu jõustumise kuupäeval.</p>	<p>Saastekvoote pannakse erireservi uute osalejate ja kiiresti kasvavate käitajate jaoks, kuid kuni 2020. aastani Šveitsil erireservi ei ole, kuna Šveitsi lennutegevuse andmete hankimise võrdlusaastaks on 2018.</p> <p>See erireserv on sätestatud</p> <ul style="list-style-type: none"> – CO₂ seaduse artikli 18 lõikes 3 – CO₂ määruse artiklis 46e ja 15. lisas, <p>nagu need kehtivad 1. jaanuaril 2022.</p>
7.	Võrdlusalus saastekvootide tasuta eraldamiseks õhusõidukikäitajatele	<p>– Direktiivi 2003/87/EÜ artikkel 3e, nagu see kehtib käesoleva lepingu jõustumise kuupäeval.</p> <p>Aastane võrdlusalus on 0,000642186914222035 saastekvooti tonnkilomeetri kohta.</p>	<p>Võrdlusalus ei tohi olla suurema väärtusega, kui see on ELi HKSiS.</p> <p>Aastane võrdlusalus on 0,000642186914222035 saastekvooti tonnkilomeetri kohta.</p> <p>See võrdlusalus on sätestatud</p> <ul style="list-style-type: none"> – CO₂ määruse artikli 46f lõikes 1 ja 15. lisas, <p>nagu need kehtivad 1. jaanuaril 2022.</p>

	Olulised kriteeriumid	ELi jaoks	Šveitsi jaoks
8.	Saastekvootide tasuta eraldamine õhusõidukikäitajatele	<p>– Direktiivi 2003/87/EÜ artikkel 3e, nagu see kehtib käesoleva lepingu jõustumise kuupäeval.</p> <p>Saastekvootide väljaandmises tehakse kohandused vastavalt direktiivi 2003/87/EÜ artiklile 25a proportsionaalselt vastavate aruandlus- ja tagastamiskohutustega, mis tulenevad EMP ja Šveitsi vaheliste lendude tegelikust hõlmatuses ELi HKSiga.</p>	<p>Saastekvootide arv, mis eraldatakse õhusõidukikäitajale tasuta, arvutatakse selliselt, et käitaja poolt võrdlusaasta kohta esitatud tonnkilomeetriandmed korrutatakse kohaldatava võrdlusalusega.</p> <p>See tasuta eraldamine on sätestatud</p> <ul style="list-style-type: none"> – CO₂ seaduse artikli 19a lõigetes 3 ja 4, – CO₂ määruse artikli 46f lõigetes 1 ja 3 ja 15. lisas, <p>nagu need kehtivad 1. jaanuaril 2022.</p>
9.	Rahvusvaheliste ühikute kvalitatiivsed piirangud peavad olema vähemalt sama ranged, kui on sätestatud järgmistes dokumentides:	Alates 2021. aastast ei ole liidu õiguses ette nähtud õigust kasutada rahvusvahelisi ühikuid.	Alates 2021. aastast ei ole Šveitsi õiguses ette nähtud õigust kasutada rahvusvahelisi ühikuid.
10.	Rahvusvaheliste ühikute kasutamise arvulised piirangud	Alates 2021. aastast ei ole liidu õiguses ette nähtud õigust kasutada rahvusvahelisi ühikuid.	Alates 2021. aastast ei ole Šveitsi õiguses ette nähtud õigust kasutada rahvusvahelisi ühikuid.

	Olulised kriteeriumid	ELi jaoks	Šveitsi jaoks
11.	Tonnkilomeetriandmete hankimine võrdlusaasta kohta	<p>– Direktiivi 2003/87/EÜ artikkel 3e, nagu see kehtib käesoleva lepingu jõustumise kuupäeval.</p>	<p>Ilma et see piiraks allpool esitatud sätte kohaldamist, hangitakse uued tonnkilomeetriandmed samal ajal ja samal viisil, nagu hangitakse tonnkilomeetriandmed ELi HKSi jaoks.</p> <p>Kuni uute tonnkilomeetriandmete hankimiseni ja vastavalt määrusele, mis käsitleb tonnkilomeetriandmete hankimist ja lennuki poolt läbitud vahemaadega seotud seireplaanide ettevalmistamist, ning nagu see kehtib käesoleva lepingu jõustumise kuupäeval, on Šveitsi lennutegevuse andmete hankimise võrdlusaastaks 2018.</p> <p>See on sätestatud</p> <ul style="list-style-type: none"> – CO₂ seaduse artikli 19a lõigetes 3 ja 4, – CO₂ määruse artikli 46f lõikes 1 ja 15. lisas, <p>nagu need kehtivad 1. jaanuaril 2022.</p>

	Olulised kriteeriumid	ELi jaoks	Šveitsi jaoks
12.	Seire ja aruandlus	<ul style="list-style-type: none"> – direktiivi 2003/87/EÜ artikkel 14 ja IV lisa, – komisjoni 19. detsembri 2018. aasta rakendusmäärus (EL) 2018/2066, mis käsitleb Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2003/87/EÜ kohast kasvuhoonegaaside heite seiret ja aruandlust ning millega muudetakse komisjoni määrust (EL) nr 601/2012, – komisjoni 18. juuli 2019. aasta delegeeritud määrus (EL) 2019/1603, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2003/87/EÜ meetmete osas, mille Rahvusvaheline Tsiviillennunduse Organisatsioon on võtnud seoses lennunduse heitkoguste seire, aruandluse ja tõendamise üleilmse turupõhise meetme rakendamise eesmärgil, <p>nagu need kehtivad 1. jaanuaril 2021.</p>	<p>Seiret ja aruandlust käsitlevad sätted peavad olema samaranged kui ELi HKSiS.</p> <p>See on sätestatud</p> <ul style="list-style-type: none"> – CO₂ seaduse artiklis 20 – CO₂ määruse artiklites 50–52 ning 16. ja 17. lisas, <p>nagu need kehtivad 1. jaanuaril 2022.</p>

	Olulised kriteeriumid	ELi jaoks	Šveitsi jaoks
13.	Tõendamine ja akrediteerimine	<ul style="list-style-type: none"> – direktiivi 2003/87/EÜ artikkel 15 ja V lisa, – komisjoni 19. detsembri 2018. aasta rakendusmäärus (EL) 2018/2067, milles käsitletakse andmete tõendamist ja tõendajate akrediteerimist vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivile 2003/87/EÜ, <p>nagu need kehtivad käesoleva lepingu jõustumise kuupäeval.</p>	<p>Tõendamist ja akrediteerimist käsitlevad sätted peavad olema sama ranged kui ELi HKSi.</p> <p>See on sätestatud</p> <ul style="list-style-type: none"> – CO₂ määruse artikli 52 lõigetes 4 ja 5 ja 18. lisas, <p>nagu need kehtivad 1. jaanuaril 2022.</p>
14.	Haldamine	<p>Kohaldatakse direktiivi 2003/87/EÜ artiklis 18a sätestatud kriteeriume. Sel eesmärgil ja vastavalt direktiivi 2003/87/EÜ artiklile 25a käsitatakse Šveitsi haldava liikmesriigina seoses õhusõidukikäitajate haldamise omistamisega Šveitsile ja ELi (EMP) liikmesriikidele.</p>	<p>Šveits vastutab selliste õhusõidukikäitajate haldamise eest,</p> <ul style="list-style-type: none"> – kellel on kehtiv lennutegevusluba, mis on välja antud Šveitsis, või – kellel on seotud HKSi raames suurim hinnanguline omistatud lennunduse heitkoguste hulk Šveitsis.

	Olulised kriteeriumid	ELi jaoks	Šveitsi jaoks
		<p>Direktiivi 2003/87/EÜ artikli 25a kohaselt vastutavad ELi (EMP) liikmesriikide pädevad asutused kõigi nende hallatavate õhusõidukikäitajatega seotud ülesannete eest, sealhulgas need ülesanded, mis on seotud Šveitsi HKSiga (nt nii ELi kui ka Šveitsi lennutegevust hõlmavate tõendatud heitearuannete vastuvõtmine, õhusõidukikäitajate ja kontode haldamine, nõuete täitmine ja nende täitmise tagamine).</p> <p>Euroopa Komisjon lepib Šveitsi pädevate asutustega kahepoolset kokku dokumentide ja teabe üleandmises.</p> <p>Eelkõige tagab Euroopa Komisjon, et Šveitsi hallatavatele õhusõidukikäitajatele kantakse üle tasuta eraldatav kogus ELi saastekvoote.</p>	<p>Šveitsi pädevad asutused vastutavad kõigi nende hallatavate õhusõidukikäitajatega seotud ülesannete eest, sealhulgas need ülesanded, mis on seotud ELi HKSiga (nt nii ELi kui ka Šveitsi lennutegevust hõlmavate tõendatud heitearuannete vastuvõtmine, õhusõidukikäitajate ja kontode haldamine, nõuete täitmine ja nende täitmise tagamine).</p> <p>Šveitsi pädevad asutused lepivad Euroopa Komisjoniga kahepoolset kokku dokumentide ja teabe üleandmises.</p> <p>Eelkõige kannavad Šveitsi pädevad asutused ELi (EMP) liikmesriikide hallatavatele õhusõidukikäitajatele üle tasuta eraldatava koguse Šveitsi saastekvoote.</p>

	Olulised kriteeriumid	ELi jaoks	Šveitsi jaoks
		Seoses kahepoolse lepinguga, mis käsitleb Basel-Mulhouse-Freiburgi lennujaamaga seotud lende ja millega ei kaasne ühtegi direktiivi 2003/87/EÜ muudatust, lihtsustab Euroopa Komisjon vastavalt vajadusele selle lepingu rakendamist, tingimusel et see ei põhjusta topeltarvestust.	See on sätestatud <ul style="list-style-type: none"> – CO₂ seaduse artikli 39 lõikes 1a, – CO₂ määruse artiklis 46e ja 14. lisas, nagu need kehtivad 1. jaanuaril 2022.
15.	Tagastamine	Kui ELi (EMP) liikmesriikide pädevad asutused hindavad nõuete täitmist õhusõidukikäitajate poolt, võttes aluseks tagastatud saastekvootide koguse, võtavad nad kõigepealt arvesse Šveitsi HKSiga hõlmatud heitkoguseid ja kasutavad tagastatud saastekvootide ülejäänud osa, et võtta arvesse ELi HKSiga hõlmatud heitkoguseid.	Kui Šveitsi pädevad asutused hindavad nõuete täitmist õhusõidukikäitajate poolt, võttes aluseks tagastatud saastekvootide koguse, võtavad nad kõigepealt arvesse ELi HKSiga hõlmatud heitkoguseid ja kasutavad tagastatud saastekvootide ülejäänud osa, et võtta arvesse Šveitsi HKSiga hõlmatud heitkoguseid. <p>See on sätestatud</p> <ul style="list-style-type: none"> – CO₂ määruse artikli 55 lõikes 2, nagu see kehtib 1. jaanuaril 2022.

	Olulised kriteeriumid	ELi jaoks	Šveitsi jaoks
16.	Õiguslik täitmise tagamine	Lepinguosalised jõustavad oma HKSide sätteid selliste õhusõidukikäitajate suhtes, kes ei täida kohustusi vastavas HKSide, sõltumata sellest, kas käitajat haldab ELi (EMP) pädev asutus või Šveitsi pädev asutus, kui kohustuste täitmise tagamine käitajat haldava asutuse poolt vajab täiendavaid meetmeid.	
17.	Õhusõidukikäitajate halduslik jaotamine	<p>Euroopa Komisjoni poolt direktiivi 2003/87/EÜ artikli 18a lõike 3 kohaselt avaldatavas õhusõidukikäitajate nimekirjas näidatakse vastavalt direktiivi 2003/87/EÜ artiklile 25a iga õhusõidukikäitajat haldav riik, sealhulgas Šveits.</p> <p>Õhusõidukikäitajaid, kelle haldamine omistatakse Šveitsile esimest korda pärast käesoleva lepingu jõustumist, hakkab Šveits haldama pärast omistamisaasta 30. aprilli ja niipea kui ajutine registriühendus toimib.</p> <p>Lepinguosalised teevad koostööd asjaomaste dokumentide ja teabe jagamiseks.</p> <p>Õhusõidukikäitaja haldamise omistamine ei mõjuta asjaomase õhusõidukikäitaja hõlmatust vastava HKSidega (see tähendab, et ELi HKSidega hõlmatud käitajal, keda haldab Šveitsi pädev asutus, on ELi HKSide samasugused kohustused nagu Šveitsi HKSide ja vastupidi).</p>	

	Olulised kriteeriumid	ELi jaoks	Šveitsi jaoks
18.	Rakendamiskord	Täiendavad üksikasjad, mis on vajalikud töö ja koostöö korraldamiseks lennunduse kontoomanikele mõeldud ühtses kontaktpunktis, töötab välja ja võtab pärast käesoleva lepingu allkirjastamist vastu ühiskomitee vastavalt käesoleva lepingu artiklitele 12, 13 ja 22. Neid üksikasju hakatakse kohaldama samast kuupäevast kui käesolevat lepingut.	
19.	Eurocontrol'i abi	Seoses käesoleva lepingu lennundust käsitleva osaga lisab Euroopa Komisjon Šveitsi Eurocontrolile ELi HKS-i osas antud mandaadile.	

C. Olulised kriteeriumid registrite kohta

Kummagi lepinguosalise HKS hõlmab registrit ja tehingulogi, mis peavad vastama turvamehhanismide ja -menetluste ning kontode avamise ja haldamise osas järgmistele olulistele kriteeriumidele.

Olulised kriteeriumid turvamehhanismide ja -menetluste kohta

Registrid ja tehingulogid peavad tagama süsteemis säilitatavate andmete konfidentsiaalsuse, puutumatus, kättesaadavuse ja autentsuse. Selleks rakendavad lepinguosalisel järgmisi turvamehhanisme.

Olulised kriteeriumid

Kontodele juurdepääsuks tuleb kasutada kahekordse autentimise mehhanismi kõigi kasutajate puhul.

Tehingu allkirjastamise mehhanismi tuleb kasutada nii tehingute algatamise kui ka heakskiitmise korral. Kinnituskood saadetakse kasutajale ribaväliselt.

Järgmisi toiminguid peab algatama üks isik ja heaks kiitma teine isik (nn nelja-silma-põhimõte):

- kõik haldaja tehtavad toimingud, välja arvatud juhul, kui kehtivad ühenduse tehnilises standardis kindlaks määratud erandid;
  - kõik ühikute ülekanded, välja arvatud juhul, kui alternatiivne meede tagab sama turbeastme.
-

Kasutusel peab olema teavitussüsteem, mis teavitab kasutajaid nende kontode või nende kontodel olevate saastekvootidega seotud toimingutest.

Ülekande algatamise ja selle sooritamise vahe peab olema vähemalt 24 tundi, et igal kasutajal oleks võimalik teave kätte saada ja peatada ülekanne, mille puhul kahtlustatakse, et see on ebaseaduslik, välja arvatud juhul, kui usalduskontode süsteem tagab sama turbeastme.

Šveitsi haldaja ja liidu põhihaldaja peavad võtma meetmeid selleks, et teavitada kasutajaid nende süsteemide turvalisuse (nt arvutid, võrk) ning andmete käitlemise ja internetis navigeerimisega seotud kohustustest.

Kui lepinguosaliste õigus- ja haldusnormidest ei tulene teisiti, võib seoses nõuete täitmisega katta heitkoguseid ainult samal ajavahemikul või varem välja antud saastekvootidega.

Olulised kriteeriumid

Käitaja konto / käitaja arvelduskonto avamine

Käitaja või pädeva asutuse taotlus käitaja konto / käitaja arvelduskonto avamiseks tuleb esitada riiklikule haldajale (Šveitsi puhul föderaalne keskkonnaamet FOEN). Taotlus peab sisaldama piisavalt teavet, et teha kindlaks HKS-i kuuluv käitis ja asjaomase käitise tunnuskoode.

Õhusõidukikäitaja konto / õhusõidukikäitaja arvelduskonto avamine

Igal õhusõidukikäitajal, kes on hõlmatud Šveitsi HKS-i ja/või ELi HKS-i, peab olema üks õhusõidukikäitaja konto / õhusõidukikäitaja arvelduskonto. Šveitsi pädeva asutuse hallataval õhusõidukikäitajatel peab selline konto olema Šveitsi registris. Õhusõidukikäitaja või õhusõidukikäitaja volitatud esindaja taotlus tuleb esitada riiklikule haldajale (Šveitsi puhul FOEN) 30 tööpäeva jooksul alates õhusõidukikäitaja seirekava heakskiitmisest või käitaja üleminekust ELi (EMP) liikmesriigi haldusalast Šveitsi asutuste haldusalasse. Taotlus peab sisaldama taotleja käitatava, Šveitsi HKS-i ja/või ELi HKS-i hõlmatud õhusõiduki kordumatut tunnuskoode (kordumatuid tunnuskoode).

Kauplemiskonto/isikliku arvelduskonto avamine

Kauplemiskonto/ isikliku arvelduskonto avamise taotlus tuleb esitada riiklikule haldajale (Šveitsi puhul FOEN). Taotlus peab sisaldama piisavalt teavet, et teha kindlaks kontoomanik/taotleja, ja vähemalt järgmist:

- kui tegemist on füüsilise isikuga: isikut tõendav dokument ja kontaktandmed;
- kui tegemist on juriidilise isikuga:
  - äriregistri väljavõte või
  - juriidilise isiku registreerimist tõendav dokument ja asjakohasel juhul juriidilise isiku asutamisdokument;
- väljavõte karistusregistrist füüsilise isiku kohta või asjakohasel juhul juriidilise isiku direktorite kohta.

Olulised kriteeriumid

Volitatud esindajad / konto esindajad

Igal kontol on vähemalt üks volitatud esindaja / konto esindaja, kelle nimetab võimalik kontoomanik. Volitatud esindaja / konto esindaja algatab kontoomaniku nimel tehinguid ja muid protsesse. Volitatud esindaja / konto esindaja nimetamisel tuleb volitatud esindaja / konto esindaja kohta esitada järgmine teave:

- nimi ja kontaktandmed;
- isikut tõendav dokument;
- karistusregistri väljavõte.

Dokumentide kontroll

Iga dokumendi koopia, mis esitatakse kauplemiskonto/isikliku arvelduskonto avamiseks või volitatud esindaja / konto esindaja nimetamiseks, peab olema tõestatud koopia. Kui dokument on välja antud mujal kui koopiat nõudvas riigis, tuleb koopia legaliseerida, kui riigisiseses õiguses ei ole sätestatud teisiti. Tõestamise või asjakohasel juhul legaliseerimise kuupäev ei tohi olla varasem kui kolm kuud enne taotluse kuupäeva.

Konto avamisest, konto ajakohastamisest või volitatud esindaja / konto esindaja nimetamisest keeldumine

Riiklik haldaja (Šveitsi puhul FOEN) võib konto avamisest, konto ajakohastamisest või volitatud esindaja / konto esindaja nimetamisest keelduda, kui keeldumine on mõistlik ja põhjendatud.

Keeldumise põhjuseks peab olema vähemalt üks järgmistest põhjustest:

- esitatud teave ja dokumendid on puudulikud, aegunud või muul viisil ebatäpsed või valed;
  - võimalik esindaja on uurimise all või on eelneva viie aasta jooksul süüdi mõistetud saastekvootide või Kyoto ühikutega seotud pettuses, rahapesus, terrorismi rahastamises või muus raskes kuriteos, milleks võidi kontot kasutada;
  - riigisiseses või liidu õiguses sätestatud põhjustel.
-

Olulised kriteeriumid

Kontoteabe korrapärase kontrollimine

Kontoomanik peab kümne tööpäeva jooksul teatama igast kontoandmete ja kasutajaandmete muutusest riiklikule haldajale (Šveitsi puhul FOEN) ning lisama teabe, mida nõuab riiklik haldaja, kes vastutab andmete õigeaegse ajakohastamise eest.

Vähemalt kord kolme aasta jooksul kontrollib riiklik haldaja, kas kontoteave on endiselt täielik, ajakohane, täpne ja õige, ning palub kontoomanikul teatada kõikidest võimalikest muutustest. Käitaja konto / käitaja arvelduskonto, õhusõidukikäitaja konto / õhusõidukikäitaja arvelduskonto ja tõendajate puhul kontrollitakse teavet vähemalt kord viie aasta jooksul.

Kontole juurdepääsu peatamine

Kontole juurdepääsu võib peatada, kui registreid käsitlevaid käesoleva lepingu artikli 3 sätteid on rikutud või kui toimub uurimine seoses nimetatud sätete võimaliku rikkumisega.

Teabe konfidentsiaalsus ja avalikustamine

ELi tehingulogis, Šveitsi tehingulogis, liidu registris, Šveitsi registris ja muudes Kyoto protokollis registrites hoitav teave, sealhulgas teave kõikide kontode hoiuste ja kõikide sooritatud tehingute kohta ning kõigi kontodel hoitavate või tehingust mõjutatud saastekvootide kordumatud tunnuskoodid ja Kyoto ühikute kordumatud seerianumbrid, on konfidentsiaalne.

Sellist konfidentsiaalset teavet võib anda asjaomastele avaliku sektori asutustele nende taotluse alusel, kui sellega taotletakse õiguspärasest eesmärgi ja need taotlused on põhjendatud, vajalikud ja proportsionaalsed pettuse või rahapesu, terrorismi rahastamise või muude raskete kuritegude, turu kuritarvitamise või muude liidu, EMP liikmesriigi või Šveitsi õiguse rikkumiste uurimiseks, avastamiseks, menetlemiseks, maksuhalduseks või nõuete täitmise tagamiseks, auditeerimiseks ja finantsjärelevalveks, et tagada ELi HKS ja Šveitsi HKS hea toimimine.

D. Olulised kriteeriumid enampakkumisplatvormide ja enampakkumiste kohta

Üksused, kes korraldavad aastekvootide enampakkumisi lepinguosaliste HKSide, peavad vastama järgmistele olulistele kriteeriumidele ja korraldama enampakkumisi järgmiste nõuete kohaselt.

	Olulised kriteeriumid
1.	Enampakkumist korraldav üksus valitakse menetlusega, mis tagab läbipaistvuse, proportsionaalsuse, võrdse kohtlemise, mittediskrimineerimise ja konkurentsi enampakkumisplatvormide vahel vastavalt hankeid käsitlevatele liidu või riigisisestele õigusaktidele.
2.	Enampakkumist korraldav üksus peab olema selleks volitatud ja peab oma toimingute tegemisel võtma vajalikke kaitsemeetmeid; need kaitsemeetmed hõlmavad muu hulgas meetmeid huvide konfliktist tuleneda võivate kahjulike tagajärgede avastamiseks ja kõrvaldamiseks, turgu mõjutada võivate riskide avastamiseks ja haldamiseks, läbipaistvaid ja kaalutlusõigust välistavaid norme ning menetlusi õiglaste ja korrektsete enampakkumiste korraldamiseks ning piisavaid rahalisi vahendeid, et hõlbustada nõuetekohast toimimist.
3.	Juurdepääs enampakkumisele eeldab kehtivate miinimumnõuete järgimist seoses kliendi suhtes rakendatavate piisavate hoolsusmeetmetega, et osalejad ei kahjustaks enampakkumise kulgu.
4.	Enampakkumise kulg peab olema prognoositav, eelkõige müügi ajastuse ja järjestuse ning hinnangulise mahu osas. Enampakkumise peamised elemendid, sealhulgas enampakkumiste ajakava, kuupäevad ja hinnangulised müügi mahud, avaldatakse enampakkumist korraldava üksuse veebisaidil vähemalt üks kuu enne enampakkumise algust. Olulistest muudatustest tuleb ette teatada nii kiiresti kui võimalik.

Olulised kriteeriumid	
5.	Saastekvootide enampakkumise läbiviimisel on eesmärk minimeerida võimalikku mõju kummagi lepinguosalise HKSile. Enampakkumise eest vastutav üksus tagab, et enampakkumishinnad ei erine oluliselt saastekvootide hinnast järelturul enampakkumisperioodi ajal, vastupidine olukord annaks märku puudulikust enampakkumisest. Eelmises lauses osutatud erinevuse kindlaksmääramise meetodikast tuleks teatada turujärelevalve ülesandeid täitvatele pädevatele asutustele.
6.	Kogu mittekonfidentsiaalne teave enampakkumise kohta, sealhulgas õigusaktid, suunised ja vormid, avaldatakse avatud ja läbipaistval viisil. Iga toimunud enampakkumise tulemused avaldatakse nii kiiresti kui võimalik koos asjaomase mittekonfidentsiaalse teabega. Enampakkumiste tulemuste aruanded avaldatakse vähemalt kord aastas.
7.	Saastekvootide enampakkumiste korraldamisel järgitakse asjakohaseid norme ja menetlusi, et vähendada enampakkumistel konkurentsi kahjustava käitumise, turu kuritarvitamise, rahapesu ja terrorismi rahastamise ohtu. Kõnealused normid ja menetlused peavad olema võimalikult suures ulatuses vähemalt sama ranged nagu need, mida kohaldatakse lepinguosaliste õiguse alusel finantsturgude suhtes. Eelkõige vastutab enampakkumist korraldav üksus selle eest, et rakendatakse selliseid meetmeid, menetlusi ja protsesse, mis tagavad enampakkumiste usaldusväärsuse. Ta jälgib ka turuosaliste käitumist ja teatab pädevatele ametiasutustele, kui ilmneb konkurentsi kahjustavat käitumist, turu kuritarvitamist, rahapesu või terrorismi rahastamist.
8.	Enampakkumist korraldava üksuse ja saastekvootide enampakkumise üle teevad nõuetekohaselt järelevalvet pädevad asutused. Määratud pädevatel asutustel peab olema vajalik õiguspädevus ja tehniline kord, et kontrollida <ul style="list-style-type: none"> – enampakkumisplatvormide tegevust ja käitumist; – kliente esindavate kutseliste vahendajate tegevust ja käitumist; – turuosaliste käitumist ja tehinguid, et vältida siseringitehinguid ja turuga manipuleerimist; – turuosaliste tehinguid, et vältida rahapesu ja terrorismi rahastamist. Võimaluste piires peab järelevalve olema vähemalt sama range nagu lepinguosaliste õiguse alusel finantsturgude üle tehtav järelevalve.

Šveits peab oma saastekvootide enampakkumisel müümiseks püüdma kasutada eraõiguslikku üksust kooskõlas riigihanke reeglitega.

Kuni lepingu sõlmimiseni sellise üksusega ning eeldusel, et enampakkumisel müüdavate saastekvootide arv aastas jääb allapoole kindlaksmääratud piirmäära, võib Šveits jätkata praeguse enampakkumiskorra kasutamist ehk FOENi korraldatavaid enampakkumisi järgmistel tingimustel.

1. Piirmäär on 1 000 000 saastekvooti, sealhulgas lennutegevuse jaoks enampakkumisel müüdavad saastekvoodid.
2. Kohaldatakse olulisi kriteeriume 1–8, välja arvatud kriteeriumid 1 ja 2; kriteeriumi 5 viimast lauset ning kriteeriume 7 ja 8 kohaldatakse FOENi suhtes niivõrd, kui see on võimalik.

Olulist kriteeriumi 3 kohaldatakse koos järgmise nõudega: kõigil EMP üksustel, kellel on lubatud teha pakkumisi liidu enampakkumistel, on luba teha pakkumisi Šveitsi saastekvootide enampakkumistel sellise korra alusel, mis kehtis käesoleva lepingu sõlmimise ajal.

Šveits võib volitada enampakkumisi korraldama EMPs asuvaid üksusi.“

2) IV lisa asendatakse järgmisega:

„IV LISA

HKSi TUNDLIKKUSTASEMETE MÄÄRATLEMINE

A.1 – Konfidentsiaalsuse ja puutumatus hinnang

„Konfidentsiaalsus“ – sellise teabe, infosüsteemi või selle osa (näiteks algoritmid, programmid või dokumentatsioon) tundlik laad, mis tehakse kättesaadavaks vaid volitatud isikutele, üksustele ja protsessidele.

„Puutumatus“ – garantii, et infosüsteemi ja töödeldud teavet on võimalik muuta vaid teadliku ja õiguspärase tegevusega ning süsteem annab oodatud tulemuse täpselt ja täies mahus.

Igasuguse HKSi puudutava tundlikuks peetava teabe puhul tuleb konfidentsiaalsuse puhul võtta arvesse võimalikku mõju ettevõtja tasandil, kui see teave avaldatakse, ning puutumatus puhul tuleb võtta arvesse võimalikku mõju ettevõtja tasandil, kui seda teavet tahtmatult muudetakse või see osaliselt või täielikult hävitatakse.

Teabe konfidentsiaalsuse ja infosüsteemi puutumatus taset hinnatakse, lähtudes A.2 osas esitatud kriteeriumide põhjal tehtud hindamisest. Need hinnangud võimaldavad hinnata teabe üldist tundlikkustaset, kasutades A.3 osas esitatud tabelit.

A.2 – Konfidentsiaalsuse ja puutumatus hinnang

A.2.1 – „Madal tase“

Madal tase omistatakse sellisele HKSigale seotud teabele, mille puhul avaldamine volitamata isikutele ja/või puutumatus rikkumine põhjustaks lepinguosalistele või muudele asutustele mõõdukat kahju, mis omakorda võib tõenäoliselt

- mõõdukalt mõjutada poliitilisi või diplomaatilisi suhteid;
- põhjustada kohalikul tasandil mainekahju lepinguosalistele või muudele asutustele;
- tekitada üksikisikutele piinlikkust;
- mõjutada töötajate moraali/tootlikkust;
- põhjustada piiratud rahalist kahju või mõnevõrra soodustada sobimatu kasu saamist või anda eelise üksikisikutele või ettevõtetele;
- mõõdukalt mõjutada lepinguosaliste poliitikameetmete tulemuslikku väljatöötamist või toimimist;
- mõõdukalt mõjutada lepinguosaliste nõuetekohast juhtimist ja toiminguid.

A.2.2 – „Keskmine tase“

Keskmine tase omistatakse sellisele HKSigale seotud teabele, mille puhul avaldamine volitamata isikutele ja/või puutumatus rikkumine põhjustaks lepinguosalistele või muudele asutustele kahju, mis omakorda võib tõenäoliselt

- tekitada piinlikkust poliitilistes või diplomaatilistes suhetes;
- põhjustada mainekahju lepinguosalistele või muudele asutustele;
- tekitada üksikisikutele ebameeldivusi;
- vähendada töötajate moraali/tootlikkust;
- seada lepinguosalistele või muud asutused piinlikkusse olukorda kolmandate isikutega toimuvatel kaubanduslikel või poliitilistel läbirääkimistel;
- põhjustada rahalist kahju või soodustada sobimatu kasu saamist või anda eelise üksikisikutele või ettevõtetele;
- mõjutada kuriteo uurimist;
- rikkuda teabe konfidentsiaalsust puudutavate juriidiliste või lepinguliste kohustuste täitmist;
- mõjutada lepinguosalistele poliitikameetmete väljatöötamist või toimimist;
- mõjutada lepinguosalistele nõuetekohast juhtimist ja toiminguid.

A.2.3 – „Kõrge tase“¹

Kõrge tase omistatakse sellisele HKSiga seotud teabele, mille puhul avaldamine volitamata isikutele ja/või puutumatus rikkumine põhjustaks lepinguosalistele või muudele asutustele ülisuurt ja/või vastuvõetamatut kahju, mis omakorda võib tõenäoliselt

- kahjustada diplomaatilisi suhteid;
- tekitada üksikisikutele märkimisväärseid ebameeldivusi;
- raskendada lepinguosalistel või muudel osalistel töö tulemuslikkuse või turvalisuse säilitamist;
- põhjustada rahalist kahju või soodustada sobimatu kasu saamist või anda eelise üksikisikutele või ettevõtetele;
- rikkuda nõuetekohast kohustust hoida konfidentsiaalsena kolmandate isikute esitatud teavet;
- rikkuda õiguspäraseid piiranguid teabe avaldamise kohta;
- takistada kuriteo uurimist või soodustada kuriteo toimepanekut;
- seada lepinguosalised ebasoodsasse olukorda kolmandate isikutega toimuvatel kaubanduslikel või poliitilistel läbirääkimistel;
- takistada lepinguosaliste poliitikameetmete tulemuslikku väljatöötamist või toimimist;
- õõnestada lepinguosaliste nõuetekohast juhtimist ja toiminguid.

---

¹ Selgituseks, et A.2.3 osa sõnastus puudutab üksnes „tundlikku teavet“ käesoleva lepingu artiklite 8 ja 9 tähenduses, isegi kui see on peaaegu täpselt sama sõnastus, mida on kasutatud salastatud teabe määratlemiseks komisjoni 17. oktoobri 2019. aasta otsuses (EL, Euratom) 2019/1962 RESTREINT UE/EU RESTRICTED teabe käitlemise rakenduseeskirjade kohta (ELT L 311, 2.12.2019, lk 21).

A.3 – HKSi tundliku teabe taseme hindamine

Olles hinnanud A.2 osa kohaselt nii konfidentsiaalsust kui ka puutumatus ning lähtudes käesoleva lepingu III lisa kohastest tundlikkustasemetest, määratakse teabe üldine tundlikkustase järgmise tabeli alusel.

Konfidentsiaalsuse hinnang Puutumatus hinnang	Madal	Keskmine	Kõrge
Madal	ELi märgistus: SENSITIVE: ETS Joint Procurement CH märgistus: LIMITED: ETS	ELi/CH märgistus: SENSITIVE: ETS (või (*)) ELi märgistus: SENSITIVE: ETS Joint Procurement CH märgistus: LIMITED: ETS)	ELi/CH märgistus: SPECIAL HANDLING: ETS Critical
Keskmine	ELi/CH märgistus: SENSITIVE: ETS (või (*)) ELi märgistus: SENSITIVE: ETS Joint Procurement CH märgistus: LIMITED: ETS)	ELi/CH märgistus: SENSITIVE: ETS (või (*)) ELi/CH märgistus: SPECIAL HANDLING: ETS Critical)	ELi/CH märgistus: SPECIAL HANDLING: ETS Critical
Kõrge	ELi/CH märgistus: SPECIAL HANDLING: ETS Critical	ELi/CH märgistus: SPECIAL HANDLING: ETS Critical	ELi/CH märgistus: SPECIAL HANDLING: ETS Critical
(*) Võimalikku varieerumist tuleks hinnata iga üksikjuhtumi puhul eraldi.			

“